

INHOUD VAN HET VERSLAG

- **ALGEMENE INFORMATIE OVER JONGE WERKNEMERS IN TURKIJE**

De algemene situatie van de jonge bevolking

De situatie van de jeugd als arbeidskracht

Werkloosheid onder jongeren

- **VAKBONDEN EN JONGE WERKNEMERS**

- **PROBLEMEN VAN JONGE WERKNEMERS (Algemene evaluatie)**

- **ENQUÊTE IN HET KADER VAN DIT PROJECT**

- **EVALUATIE**

1. JONGE WERKNEMERS IN TURKIJE

De algemene situatie van de jonge bevolking

Turkije is in tegenstelling tot de EU landen een land met een jonge populatie. De populatie bestaat voor 16,6% uit jongeren. Sinds 2012 is het bevolkingscijfer in Turkije 75.627.384. Het aantal jongeren tussen 15-24 jaar is vastgesteld op 12.591.641 personen. Dit betekent dat 16,6% van de personen in Turkije tussen de 15-24 jaar is.

In de periode 1980-2000 bestond het percentage van personen tussen de 15-25 jaar uit 20%. Na het jaar 2000 is er een tendens tot afname van dit cijfer geconstateerd.

De jonge populatie bestaat voor 51,1% uit jonge mannen en voor 48,9% uit jonge vrouwen.

Volgens demografische projectie zal het aantal jongeren in 2023 15,1% van de totale populatie omvatten. Er wordt verwacht dat dit percentage in 2050 11,7% zal zijn terwijl er in 2075 een vermindering tot 10,1% voorspeld wordt.

De positie van jonge arbeidskrachten

Werkgelegenheid op basis van leeftijd en positie op werk (2012) (Duizend)

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	Totaal
Vergoeding of salaris	923	1.805	2.818	2.886	2.369	2.020	1.429	798	375	139	56	15.619
Werkgever	1	26	114	207	225	220	159	120	78	49	39	1.238
Op eigen rekening	22	107	285	504	586	655	651	611	489	369	415	4.695
Onbetaald arbeider familie-bedrijf	392	370	374	367	331	324	311	284	227	150	139	3.268
Totaal	1.338	2.309	3.591	3.965	3.511	3.218	2.551	1.813	1.170	707	648	24.821

Wanneer we kijken naar de leeftijdsverdeling van werknemers die voor een vergoeding of salaris werken, constateren wij uit bovenstaand tabel dat:

Het totaal aantal personen tot 24 jaar die voor een vergoeding of salaris werken, bestaat uit 2 miljoen 728 duizend mensen en komt neer op 17% van de totale populatie.

Het totaal aantal personen tot 34 jaar die voor een vergoeding of salaris werken bestaat uit 8 miljoen 432 duizend mensen en komt neer op een percentage van 54%.

Dit betekent dat wanneer wij de privésector en overheid samenvoegen, meer dan de helft van de werknemers uit jongeren bestaat.

Het percentage van werkende mensen onder 35 jaar is 44%. Het totale percentage van arbeidskrachten onder 35 jaar komt neer op 47%. Het percentage werknemers in dienstverband onder 35 jaar bedraagt 45% terwijl het percentage werklozen onder 35 jaar 65% bedraagt.

Het percentage van werkende mensen onder 24 jaar is 21% van de totale bevolking. Het totale percentage van arbeidskrachten onder 24 jaar is 16%. Het percentage werknemers in dienstverband onder 24 jaar bedraagt 15% terwijl het percentage werklozen onder 24 jaar neerkomt op 31%.

Volgens de data van de Sosyal Güvenlik Kurumu (Sociale Veiligheid Instelling) hebben het totaal aantal werknemers van 11 miljoen 939 duizend 620 personen de volgende leeftijdskenmerken:

Het aantal werknemers in de leeftijdsgroep 14-25 jaar is 2 miljoen 123 duizend 602 personen en komt neer op een percentage van 18% van de totale bevolking.

Het aantal werknemers in de leeftijdsgroep 14-35 jaar is 7 miljoen 329 duizend mensen en komt neer op een percentage van 61%.

Werkloosheid onder jongeren

Volgens de data van het Turks Bureau voor Statistiek (Türkiye İstatistik Kurumu, afgekort TÜİK) is het werkloosheidspercentage 9,2% waarbij het werkloosheidspercentage buiten de agrarische sector 11,5% is. Het percentage van deelname aan het arbeidsleven onder jongeren bedraagt 38,2%, het werkloosheidspercentage is 17,5% en het werkloosheidscijfer buiten de agrarische sector is 20,8%.

Het werkloosheidspercentage onder jonge mannen bedraagt 16,3%, het percentage voor jonge vrouwen daarentegen is 19,9%.

Het werkloosheidspercentage onder jonge mannen buiten de agrarische sector is 18,4%, bij jonge vrouwen is dit percentage 26,1%.

De data van TÜİK duiden vanaf 2012 op een werkloosheidspercentage van 17,5% onder jongeren.

Volgens het rapport van 15 juli 2013 opgesteld door DİSK wordt geconstateerd dat:

Jongeren die vanwege een gebrek aan hoop op het vinden van werk of vanwege andere redenen de afgelopen 3 maanden geen gebruik hebben gemaakt van de middelen tot het zoeken van werk niet als werkloze worden geregistreerd. Wanneer dit percentage ongeregistreerde werklozen opgenomen wordt in de totale data jonge werklozen, komt men neer op een **werkloosheidscijfer van 26% onder jongeren.**

Wanneer de cijfer van incomplete of onvoldoende aanstelling van jongeren wordt opgenomen in de data, komt men neer op een totaal werkloosheidscijfer van 29% onder jongeren.

In vergelijking met vorig jaar is er een toename van 80 duizend jonge werklozen tussen 18-24 jaar.

De situatie van hoogopgeleide werklozen wordt als zorgwekkender beschouwd. Het percentage van werkloze vrouwen met een afgeronde universitaire of Hbo-opleiding in de leeftijdsgroep 20-24 jaar bedraagt 41%. Het aantal hoogopgeleide werkloze vrouwen tussen 20-34 jaar bestaat uit 37%. **Het algemene percentage werkloze jongeren met een afgeronde universitaire of Hbo-opleiding tussen de 20-24 jaar bedraagt 27%.**

2. VAKBONDEN EN JONGE WERKNEMERS

Potentiële leden en Jonge werknemers

	Aantal werknemers in de productie van de handelbranche	Aantal vakbonds-leden	Aantal georganiseerde werknemers in de productie van de handelbranche	Aantal ongeorganiseerde werknemers in de productie van de handelbranche	Percentage van jonge werknemers in de productie van de handelbranche (onder 35 jaar)	Het aantal jonge werknemers in de productie van de handelbranche (onder 35 jaar)
DISK/ Algemene banen	748.069	43.652	139.401	608.668	25%	152.167
TÜRK İŞ/ Gemeentebanen	748.069	42.434	139.401	608.668	25%	152.167
HAK İŞ/ Dienstensector	748.069	53.145	139.401	608.668	25%	152.167
TÜRK İŞ/ Turkse leger	189.217	20.945	23.317	165.900		
TÜRK İŞ/ Wegenbouw	1.660.842	34.901	36.212	1.624.630	34%	552.374
KESK/SES Gezondheid en maatschappelijke dienstverlening	449.981	39.590	330.058	119.923	53%	63.559
KESK/BES Kantoorarbeid	210.858	20.259	118.757	92.101	20%	18.420
KESK/Tüm Bel Sen Gemeente en lokale overheden	118.546	33.264	106.486	12.060	22%	2.653
KESK/Yapı Yol Sen Wegenbouw, infrastructuur, kadastralen en eigendomslicenties	35.613	3.639	21.238	14.375	15%	2.156
KESK/ESM Energie industrie en publieke mijnbouw overheid	38.905	3.659	27.305	11.600	10%	1.160
Totaal	4.948.169	295.488	5,97%	3.866.593		1.096.823

Aantekening: Er is geen mogelijkheid geweest tot het verzamelen van data m.b.t. Harb İş (werk in defensie).

3. PROBLEMEN VAN JONGE WERKNEMERS

Een aantal resultaten afgeleid uit het onderzoek dat in mei en juni 2009 is uitgevoerd in 13 verschillende provincies met 1108 jonge werknemers (leeftijdsgroep 15-29 jaar) luiden als volgt:

- Werknemers in de leeftijdsgroep 15-19 jaar vormen het grootste risicogroep op het gebied van sociale zekerheid en werkzekerheid. Hoe hoger de leeftijdsgroep, des te hoger het percentage van het aantal verzekerden en het aantal leden van vakbonden.

- Zoals leeftijd, beïnvloedt ook opleiding de werkzekerheid. Bijna alle werknemers zonder opleiding verrichten arbeid zonder dat zij enige zekerheid geboden krijgen. Hoe hoger het opleidingsniveau, des te hoger de kans tot het verrichten van arbeid welke contractueel is vastgesteld of waar regelmaat in zit.

- Jonge werknemers besteden hun vrije tijd aan rust, televisie kijken en surfen op het internet. In vergelijking tot mannelijke werknemers bezoeken vrouwelijke werknemers vaker het theater, de bioscoop, winkelgelegenheden en lezen zij meer boeken. Mannelijke werknemers zitten vaker in cafés, beoefenen sport of kijken meer naar sportwedstrijden.

- De meest belangrijke problemen binnen het arbeidsleven:
 - 55% lage verdiensten
 - 47% geen werkzekerheid
 - 32% geen sociale zekerheid
 - 25% teveel werkuren

4. ENQUÊTE I.K.V. PROJECT

In april 2013 vond het project "Youth In Action" plaats waarin 7 jonge werknemers, die aangesloten zijn bij de vakbond voor Verenigde Metaal Arbeid (Birleşik Metal İş Sendikası), ideeën uitwisselden over de basisproblemen die zij ondervinden. De jonge werknemers die deelnamen aan de bijeenkomst stelden na de discussie een aantal basisvragen op die zij daarna zouden stellen aan personen uit hun eigen omgeving. Op deze wijze gaven zij vorm aan het tweede deel van het onderzoek. Naderhand is besloten dat deze vragen, zoals ook hieronder beschreven, door middel van video opnames en schriftelijke enquêtes gesteld zouden worden aan personen in de (directe) werkomgeving van de betreffende deelnemers. De beoordeling is gedaan aan de hand van de verkregen antwoorden.

Het overgrote deel aan enquêtes is ingevuld door jonge werknemers die werkzaam zijn binnen multinationale ondernemingen, evenals lid zijn van een vakbond. De enquêtevragen die aan de deelnemers binnen de ondernemingen zijn gesteld, luiden als volgt:

1. Met welke problemen hebben we als jonge werknemers te maken?
2. Wat verwachten we van vakbonden met betrekking tot het oplossen van onze problemen en wat zijn onze algemene verwachtingen van vakbonden?
3. Wat voor effect hebben lange werkuren op ons leven?
4. Waar besteed jij jouw vrije tijd aan?
5. Hoe vaak maak je gebruik van Facebook? Zou sociale media van invloed kunnen zijn op jouw relatie met de vakbond?

Meest voorkomende antwoorden op de eerste vraag:

Geen zeggenschap. Niet serieus worden genomen.
Onrechtvaardig behandeld worden.
Buitengesloten worden door gebrek aan ervaring
De salarissen zijn aanzienlijk lager dan die van ervaren werknemers

Meest voorkomende antwoorden op de tweede vraag:

Organisatie van meer sociale activiteiten en feestelijke gelegenheden
Aanbod van meer educatie gericht op jonge werknemers
Een stap richting een gelijke aanpak en gelijke rechten.
Inzet tot het informeren van leden over Arbeidsrecht.
Creëren van nauw contact met jonge werknemers

Meest voorkomende antwoorden op de derde vraag:

De duur van lunch- en koffie pauze verlengen
De werktijden afstemmen op Europese standaarden. Momenteel wordt er minimaal 45 uur in de week gewerkt, dat is teveel
Problemen bij de wisseling van diensten
Opheffen van nachtdiensten
Een oplossing bieden op het werken in het weekend
(Bijna de helft van degenen die deze vraag hebben beantwoord uitten tevredenheid over een werkdag van 8 uur)

Meest voorkomende antwoorden op de vierde vraag:

Ontspanning buiten de deur
Sport en sociale activiteiten
Thuis rust nemen met het gezin
Het grootste gedeelte van de tijd gaat op aan werken, er lijkt geen sprake te zijn van vrije tijd
Door het draaien van 3 opeenvolgende diensten kom ik in mijn vrije tijd niet meer overeind
Door werkrotatie slechts een keer in de drie weken ontspanning buiten de deur
Computers en boeken
Slapen

Meest voorkomende antwoorden op de vijfde vraag:

Ik maak er zelden gebruik van - De helft van de deelnemers heeft aangegeven zelden gebruik te maken van Facebook

Ik maak er dagelijks gebruik van – Een kwart van de deelnemers heeft aangegeven dagelijks één of twee keer gebruik te maken van Facebook

Ik maak er zeer veel gebruik van - Het overige deel heeft aangegeven constant in verbinding te zijn met Facebook

Deelnemers die aangaven dagelijks of zeer veel gebruik te maken van Facebook, zijn van mening dat vakbonden sociale media zouden kunnen inzetten om jonge werknemers te kunnen bereiken. De wijze hierin zal moeten worden bepaald aan de hand van de stappen die de vakbonden zullen zetten.

Ter aanvulling op de enquêtes zijn er video opnames gemaakt die in de bijlage te vinden zijn.

EVALUATIE

Turkije is een land met een jonge populatie waar sprake is van intensieve werkloosheid onder jongeren. Het feit dat uitbesteding van werk en flexibele arbeidsomstandigheden de norm worden en de tendens om jongeren werk te bieden via speciale uitzendbureaus, heeft voor jonge werknemers negatieve uitkomsten teweeggebracht. Vandaag de dag zijn jonge werknemers genoodzaakt om genoeg te nemen met zeer flexibele arbeidsomstandigheden.

Jonge werknemers met een parttime dienstverband of een dienstverband voor bepaalde tijd maken zich zorgen om hun toekomst. Een ander probleem vormt het feit dat jonge werknemers vanwege hun leeftijd niet serieus worden genomen, terwijl ze daarentegen wél opgezadeld worden met de zwaarste taken. Een groot aantal jonge werknemers lijdt aan beroepsziekten zoals hernia in de nek of onderrug veroorzaakt door het verrichten van zware lichamelijke arbeid.

Jonge werknemers hebben er moeite mee dat zij vanwege hun leeftijd minder verdienen in vergelijking tot oudere collega's die op dezelfde werkplek, dezelfde werkzaamheden verrichten. Door het gebrek aan vrije tijd blijken zij ook ongelukkig te zijn in hun sociale leven. Een groot gedeelte van de jongeren ondervindt psychologische problemen omdat zij zich niet kunnen aanpassen aan het sociale leven en zich bekommeren om hun toekomst.

Er kan verondersteld worden dat de escalatie van het Gezi-verzet verklaard kan worden door bovenstaande argumenten. Het feit dat de helft van de opstandelingen uit jongeren bestond heeft te maken met gevoelens van buitengesloten zijn van de huidige orde. Ook bereiken zij niet wat ze willen in het leven en is het algemeen overheersende gevoel dat het nu echt genoeg is geweest.

Een andere reden voor de achtergestelde arbeidsvoorwaarden van jongeren is dat er in Turkije onvoldoende inspanning wordt verricht om gezamenlijk actie te ondernemen.

Jonge werknemers voelen zich alleen en hebben geen zekerheid op de werkplek omdat zij niet bekend zijn met het concept van gezamenlijk actie ondernemen en de traditie van strijd leveren als vakbond.

Wij hopen dat de strijdlust die het Gezi-verzet heeft doen ervaren ook zal uitwaaien naar het arbeidsleven en dat het de zaad zal zijn voor een toekomstige strijd voor betere arbeidsomstandigheden.

Deelnemers Turkije:

Ferhat Karadağ: komt uit Bursa en werkt bij de multinational 'Prysmian'

Medine Al: komt uit Izmir en werkt bij de multinational 'FTB Lisi'

Semra Hantekin: komt uit Izmir en werkt bij het bedrijf 'Ergun Hidrolik' (wat een branch is van een Nederlands bedrijf)

Hüseyin Toruş: komt uit Istanbul en werkt bij 'Penta Elektronik'

İlhan Avcı: komt uit Bilecik en werkt bij het bedrijf 'Demisaş'

Güven Tan: komt uit Gebze en werkt voor het bedrijf 'Cengiz Makine'

Allen zijn lid van de Birleşik Metal İş Sendikası (Vakbond voor Verenigde Metaalarbeiders), een metaalbond die valt onder de federatie DISK.

Ter ondersteuning:

Eyüp Özer (coordinator van internationale relaties Birleşik Metal İş Sendikası)

Elif Sınırlioglu